

Päästökauppaa koskevat valtiontuen suuntaviivat vuoden 2020 jälkeen – komission luonnos suuntaviivoiksi

Mikko Paloneva

Talousvaliokunta 18.3.2020

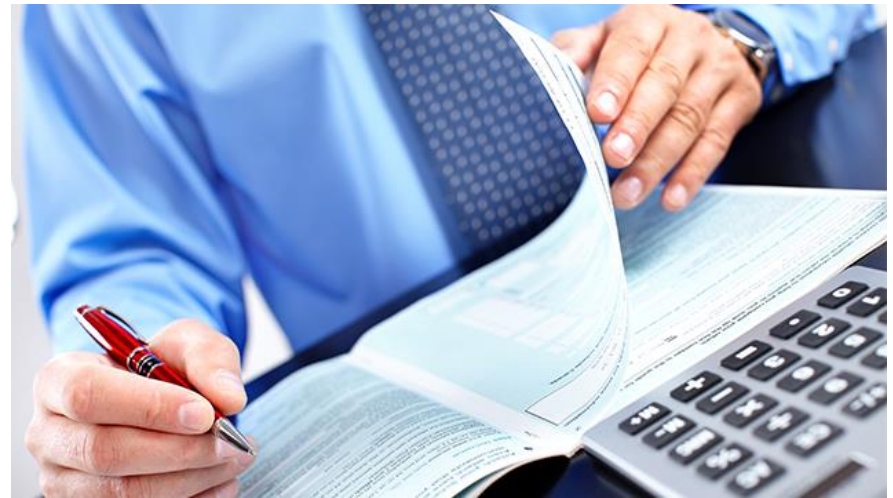

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sisältö

- **Tausta: päästökaupan kustannukset ja kompensatiotuki**
- **Tausta: EU:n valtiontukisääntely**
- **Tuen enimmäismäärä**
- **Tukikelpoiset toimialat**
- **Tuen ehdollisuus**
- **Jatkoaskeleet**

Päästökaupan kustannukset toimijoille

- **1. Suorat kustannukset**
  - Päästöoikeuksien hankinta laitoksessa syntyvien päästöjen katteeksi
  - Korvataan osittain maksutta jaettavilla päästöoikeuksilla (EU-tason harmonisoitu järjestelmä)
- **2. Epäsuorat kustannukset**
  - Päästökaupasta johtuva sähkön hinnan nousu
  - Jäsenvaltioilla oikeus kompensoida osittain valtiontuella
- **3. Hallinnolliset kustannukset**

Päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensaatiotuki

- **Päästökauppadirektiivi**
  - Suosittelee, että jäsenvaltiot myöntävät tukea; JA
  - Suosittelee, että tuen määrä ei ylitä 25 % huutokauppatuloista
- **Kaudella 2013—2020 tuki on otettu käyttöön**
  - EU:ssa: BE, ES, NL, EL, LT, LU, PL, FR, DE, SK, FI (11 kpl)
  - EU:n ulkopuolella: NO ja UK
- **Suomen tukijärjestelmä on määräaikainen**
  - Tuki määräytyy viimeisen kerran 2020 (maksetaan 2021)

Päästöoikeuden hinnan kehitys

Hinta kuvaa yhteisen huutokauppapaikan spot-hintaa

Lähde: EEX

EU:n valtiontukisääntely

- **Perustavoitteet:**
  - Rajoittaa kilpailun vääristymiä sisämarkkinoilla
  - Minimoida riski jäsenvaltioiden väliseen haitalliseen tukikilpailuun
- **Tukijärjestelmiä ei saa panna täytäntöön, ennen kuin niille saadaan komission hyväksyntä**

Tuen enimmäismäärä (1/2)

- **Laitoskohtainen laskukaava enimmäismäärälle:**
  - *tuki-intensiteetti x maantieteellinen päästökerroin x päästöoikeuden hinta x vertailuarvo x (tuotos TAI sähkönkulutus)*
- **Tuen perusteena oleva vuosi**
  - Perusteena tuen määräytymisvuoden tuotos / sähkönkulutus
  - Kaudella 2013—2020 perusteena vuodet 2005—2011, ja tuki ei muutu helposti

Tuen enimmäismäärä (2/2)

- **Tuki-intensiteetti**
  - Enimmäisarvo 75 %
  - Tarkoittaa, että arvioiduista epäsuorista kustannuksista voidaan kompensoida enintään 75 %
  - Yrityksillä säilyy kannustin vähentää sähkön kulutusta
- **Vertailuarvot ja alueellinen päästökerroin**
  - Päivitetään kausille 2021—2025 ja 2026—2030
  - Alentaa enimmäistukia
- **Mahdollisuus myöntää korkeampaa tukea sitä todella tarvitseville toimialoille**

Alustava luettelo tukikelpoisista toimialoista

	NACE-koodi	Toimiala	Onko tukikelpoinen nykyisin?
1.	14.11	Nahkavaatteiden valmistus	Kyllä
2.	24.42	Alumiinin valmistus	Kyllä
3.	20.13	Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus	Kyllä
4.	24.43	Lyijyn, sinkin ja tinan valmistus	Kyllä
5.	17.11	Massan valmistus	Osittain kyllä
6.	17.12	Paperin, kartongin ja pahvin valmistus	Kyllä
7.	24.10	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus	Kyllä
8.	19.20	Jalostettujen öljytuotteiden valmistus	Ei

Muutokset tukikelpoiseihin aloihin

- **Tukikelpoisten alojen lukumäärä**
  - Kaudella 2013—2020: 13 toimialaa ja 7 toimialan osaa
  - Komission luonnos: 8 toimialaa
  - Oikeus jatkoarviointeihin: 4 toimialaa
- **Muutosten vaikutus Suomessa:**

	Osuus Suomessa 2018 määräytyneestä tuesta
Tukikelpoisina säilyvät alat	91-94 %
Jatkoarviointeihin oikeutetut alat	3 %
Alat, jotka eivät säily tukikelpoisina	3-5 %
Tukikelpoisiksi nousevat alat	N/A

Tuen ehdollisuus

- **Jatkossa tuensaajan toteutettava energiakatselmus neljän vuoden välein.**
- **Tuensaajan, joka ei ole pk-yritys, on lisäksi**
  1. Toteutettava energiakatselmusten suositukset tietyin rajoituksin; TAI
  2. Pienennettävä kuluttamansa sähkön hiilijalanjälkeä; TAI
  3. Investoitava tukisummasta vähintään 80 % tiettyihin, laitoksen päästöjä vähentäviin hankkeisiin

Jatkoaskeleet

- **EU-komission suuntaviivat**
  - Komissio antaa suuntaviivat vuoden 2020 aikana (ml. tukikelpoiset toimialat)
  - Komissio antaa viimeisten parametrien lukuarvot vuonna 2021
- **Suomen tukiohjelma**
  - Hallituksen kestävän verotuksen tiekartta 3.2.2020:
  - Tuen ”*tulevaisuus selvitetään ottaen huomioon energiaverouudistuksessa esille tulevat seikat*”
  - ”*Päätökset syksyn 2020 budjettiriihessä*”

Kiitos!